

СИТУАТИВНІ ВПРАВИ З АНГЛІЙСЬКОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ В СТАРШИХ КЛАСАХ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

Навчання мовної діяльності іноземною мовою в середній школі передбачає насамперед оволодіння уміннями і навичками діалогічного мовлення як найбільш природної форми комунікативного акту. Процес навчання діалогічного мовлення необхідно розпочинати ще в молодших класах, але систематизувати його слід у 8-11 класах, розробляючи вправи з різних типів мовних ситуацій і співвіднесених з ними типів мовної діяльності. Класифікація мовних ситуацій є дворівневою. На першому рівні слід розрізнити три класи мовних ситуацій, що породжують певні дії мовлення: 1 - розповідні, 2 – питальні, 3 – наказово-спонукальні. На другому рівні в межах кожного з цих класів розрізняються підкласи (типи) мовних ситуацій. Так, наприклад, найбільш поширеними типами розповідних мовних ситуацій слід вважати:

а) повідомлення-попередження: The competition will be held not in five but in two days;

б) повідомлення про зміни уяви про об'єкт висловлення: The problem proved to be more difficult than it seemed yesterday;

в) повідомлення про виконання обіцянки: Yes, I have brought you the record you admired so much;

г) оцінка дій співрозмовника: You shouldn't have told him;

д) сумнів, вагання: I'd like to go in for boxing, but I'm not sure if I'll make a good boxer.

Дії мовлення цих типів, як правило, розпочинають діалог. Розгортання діалогів вимагає вживання комунікативних – слів та фраз з семантичною функцією реакції на слова співрозмовника або на ситуацію. Так, репліками-комунікативами, можуть служити:

а) You don't say so!, Well, I declare!, Well I never!, Of all things!

б) Really?, Indeed?, Is that so?, Not really!

в) Thank you, Thanks a lot, Very kind of you.

г) No fear!, So what?, What is wrong with it?, Much it matters, Take it easy!

д) Come, come!, Sure you will!, No doubt about it!

Навчання діалогічного мовлення вимагає розробки комплексу вправ, кожна з яких складається з двох частин: в першій міститься опис конкретної мовної ситуації, в другій подаються письмово перша дія мовлення, що породжується цією мовною ситуацією, та перелік реплік-комунікативів, з яких починається розгортання діалогу.

Після інтенсивної роботи над мікро діалогом доцільно перейти до тематичних бесід, які будуть складатись з кількох мікро діалогів, об'єднаних однією темою бесіди, - наприклад, "Сьогодні в світі", "Бесіда з іноземним туристом тощо".